

ආර්ථික විද්‍යාව I, II

12 ශ්‍රේණිය

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2016

ආර්ථික විද්‍යාව I
ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01	(4)	26	(3)
02	(5)	27	(4)
03	(2)	28	(2)
04	(3)	29	(1)
05	(1)	30	(4)
06	(2)	31	(3)
07	(3)	32	(5)
08	(1)	33	(2)
09	(5)	34	(3)
10	(4)	35	(1)
11	(4)	36	(4)
12	(5)	37	(5)
13	(1)	38	(4)
14	(2)	39	(2)
15	(2)	40	(3)
16	(3)	41	(5)
17	(4)	42	(1)
18	(5)	43	(3)
19	(5)	44	(4)
20	(4)	45	(2)
21	(1)	46	(4)
22	(3)	47	(3)
23	(5)	48	(5)
24	(4)	49	(1)
25	(2)	50	(2)

ආර්ථික විද්‍යාව II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

“අ” උප කොටස

- 01. (i) (අ) භූමිය
- (ආ) ව්‍යවසාය
- (ඉ) ශ්‍රමය
- (ඊ) ප්‍රාග්ධනය

(ii) එකඟ නොවේ.

- නිෂ්පාදන සම්පත් යනු මිනිස් වුවමනා තෘප්තිමත් කිරීම සඳහා භාණ්ඩ හෝ සේවා නිෂ්පාදනය කිරීමට යොදාගන්නා දෑ ය.

උදා :- ශ්‍රමය, සුර්යාලෝකය (ලකුණු 01)

- ආර්ථික සම්පත් යනු නිෂ්පාදන සම්පත් අතරින් අසීමිත වුවමනාවන්ට සාපේක්ෂ ව සීමාසහිත සැපයුමක් ඇති සම්පත් ය. එනම් හිඟ සම්පත් ය.

උදා :- යන්ත්‍ර සූත්‍ර, පුහුණු ශ්‍රමය (ලකුණු 01)

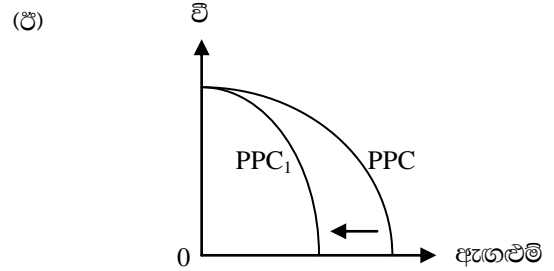
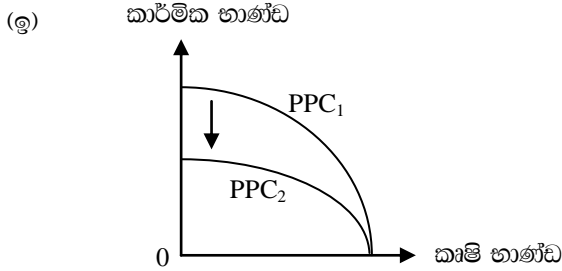
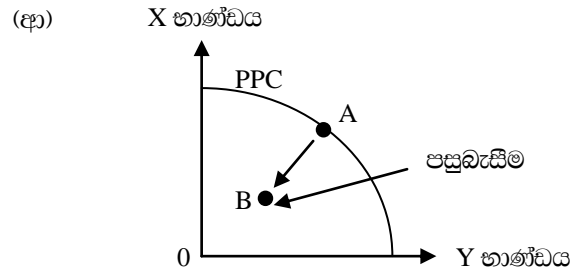
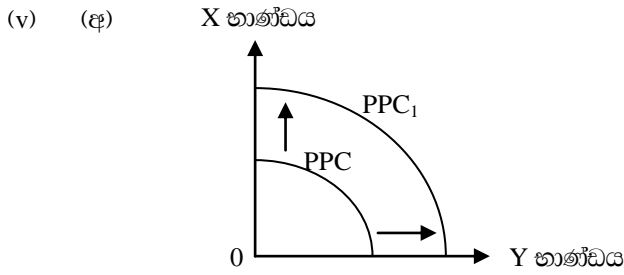
- නිෂ්පාදන සම්පත්වල ආර්ථික සම්පත් හා නොමිල සම්පත් යන දෙවර්ගයම ඇතුළත් වේ.
- උදාහරණ වශයෙන් හිරු එළිය, විදුලිය නිපදවීමට යොදාගන්නා අතර එය නිෂ්පාදන සම්පතක් වන අතර ආර්ථික සම්පතක් නොවේ. (ලකුණු 02)

(iii) (අ) කිසියම් නිෂ්පාදන හෝ පාරිභෝජන විකල්ප රාශියක් හමුවේ එක් තේරීමක් කරන විට ඒ වෙනුවෙන් කැප කිරීමට සිදුවන ඊළඟ හොඳම විකල්ප අවස්ථාවේ වටිනාකමයි. (ලකුණු 02)

- (ආ) 1. විකල්ප භාවිත නොදත් සම්පත් හෝ භාණ්ඩ
- 2. පොදු සේවා විදුකත්වයක් පවතින සම්පත්

(iv) අසීමිත මිනිස් වුවමනාවන්ට සාපේක්ෂ ව සමාජ ක්‍රමය සතු සම්පත් ප්‍රමාණවත් නොවීම හිඟකම යන්නෙන් අදහස් වේ. (ලකුණු 02)

දිළිඳු පුද්ගලයින්ට මෙන්ම ධනවත් පුද්ගලයින්ට ද හිඟකම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයට මුහුණ දීමට සිදුවේ. පහළ ආදායම් උපයන්නන්ට සාපේක්ෂ ව ඉහළ ආදායම් උපයන්නන් හට වැඩි සම්පත් ප්‍රමාණයක් හුක්ති විඳීමට අවස්ථාව ගිම් වුවත් ඔවුන්ගේ වුවමනාවන්ට සාපේක්ෂ ව බලහ විට එය ද ප්‍රමාණවත් නොවේ. (ලකුණු 02)



02. (i)
- සම්පත් නිමකාරිත්වය හා අයිතිවාසිකම් මත
 - මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීමට අදාළ තීරණ සම්බන්ධීකරණය කරන යන්ත්‍රණය
 - ආර්ථිකයේ තීරණ ගනු ලබන ඒකකයන් කෙරෙහි බලපාන සානුබල පද්ධතිය

(එක් කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 03 යි)

- (ii) (අ)
1. මිල යන්ත්‍රණය මගින් මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳීම
 2. පෞද්ගලික දේපල නිමකම
 3. පෞද්ගලික ව්‍යවසාය හා නිදහස් ව්‍යවසාය
 4. තරගකාරී වෙළෙඳපොල තත්ත්වය
 5. ස්වාර්ථය (ලාභය) පදනම් කරගත් සානුබල පැවතීම
 6. පාරිභෝගික ස්වාධිපත්‍යයක් පැවතීම
 7. රාජ්‍ය නිර්බාධවාදය / රජයේ සීමිත මැදිහත් වීම

(එක් කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 04 යි)

- (ආ)
1. සංඥා සැපයීම
 2. සානුබල සැපයීම
 3. සලාකනය කිරීම

නම් කිරීමට ලකුණු 02 යි.

කරුණු 03 පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 02 යි.

(iii) රාජ්‍ය නිර්මාණ වාදය යනු වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාවලිය සඳහා ආණ්ඩුව කිසිදු ආකාරයකින් මැදිහත් නොවිය යුතුය යන්නයි.

එහෙත් වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයක රජයට අයත් කාර්යභාරයක් පවතින බව පිළිගත යුතු ය.

1. සම්පත් කාර්යක්ෂම ව බෙදා වෙන් කිරීම
2. සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තියක් ඇති කිරීම
3. ආර්ථික ස්ථායීතාවය ඇති කිරීම
4. මිල යන්ත්‍රණයේ කාර්යක්ෂමතාවයට අදාළ හිතීමය පසුබිම ස්ථාපිත කිරීම

(එක් කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 03 යි)

- (iv)
- | | |
|-----------------------------------|-----------------------------|
| 1. පූර්ණ සේවා නියුක්තිය | 2. ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාවය |
| 3. මිල ස්ථායීතාවය | 4. සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තිය |
| 5. ආර්ථික ව්‍යාද්ධිය වේගවත් කිරීම | 6. නිරසාර සංවර්ධනය |
| 7. ආර්ථික නිදහස | |

(මිනෑම කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 05 යි)

03. (i)

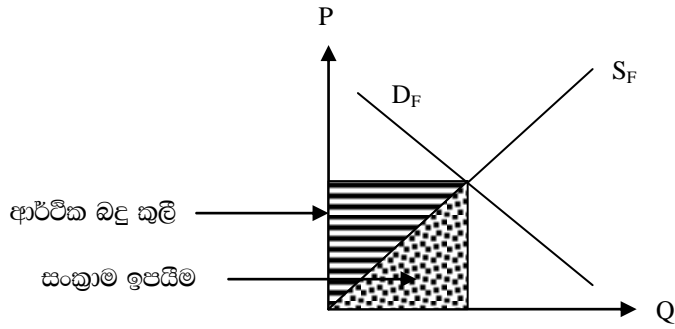
භාණ්ඩ වෙළෙඳපොළ	සාධක වෙළෙඳපොළ
<p>1 භාණ්ඩ සඳහා පවතින ඉල්ලුමත් සැපයුමත් මත ඒවායේ මිල ගණන් හා ඒවායින් හුවමාරු කෙරෙන ප්‍රමාණය තීරණය වන වෙළෙඳපොළයි.</p> <p style="text-align: right;">(ලකුණු 01)</p>	<p>1 සාධක සඳහා ඇති ඉල්ලුම හා සැපයුම මත ඒවායේ මිල ගණන් හා සේවා නියුක්ති ප්‍රමාණය තීරණය කරන වෙළෙඳපොළයි</p> <p style="text-align: right;">(ලකුණු 01)</p>
<p>2 විකුණුම්කරුවන් නිෂ්පාදකයින් වේ.</p> <p>3 ගැණුම්කරුවන් කුටුම්භයන් වේ.</p> <p>4 සෘජු ඉල්ලුමක් පවතී.</p> <p>(එක් කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 02 යි.)</p>	<p>2 විකුණුම්කරුවන් කුටුම්භයන් වේ.</p> <p>3 ගැණුම්කරුවන් නිෂ්පාදකයින් වේ.</p> <p>4 වකු ඉල්ලුමක් පවතී</p> <p>(එක් කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 02 යි.)</p>

(ii) ● යම් සාධකයක් සේවා නියුක්ති කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන අවම ඉපයීමයි. එනම් සාධකයක ආවස්ථික පිරිවැයයි.

(ලකුණු 01)

● නිෂ්පාදන සාධකයක සංක්‍රාම ඉපයීම ඉක්මවා ලබන අතිරික්තය ආර්ථික බදු කුලී වේ.

(ලකුණු 01)



(ලකුණු 02)

- (iii) 1. පාරිභෝගිකයින් සංඛ්‍යාව වැඩි වීම (ලකුණු 01)
2. ආදේශක භාණ්ඩවල මිල වැඩි වීම
3. අනුපූරක භාණ්ඩවල මිල අඩු වීම
4. පාරිභෝගික ආදායම වැඩි වීම
5. පාරිභෝගික රුචිය වැඩි වීම
6. අනාගත භාණ්ඩ මිල ඉහළ යනැයි අපේක්ෂා කිරීම

මිනිසුන් කරුණකට ලකුණු 03 යි.

(සාධකවල වෙනස්වීම අඩු / වැඩි වීම දක්වා නොමැති නම් ලකුණු 01 යි)

- (iv) (අ) වැඩි වේ
- (ආ) වෙනස් නොවේ (උපරිම වේ)
- (ඉ) අඩු වේ
- (ඊ) අඩු වේ

ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 04 යි.

- (v) 1. අදාළ භාණ්ඩය සඳහා තොර රැස්කිරීමේ හැකියාව
2. නිෂ්පාදන සාධක සංචලනය කිරීමේ හැකියාව
3. මිල වෙනස් වීමෙන් පසු ගත වී ඇති කාලය
4. අදාළ භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ ධාරිතාව උපයෝජනය කළ ප්‍රමාණය

(ලකුණු 04)

04. (i) $Q_d = 40 - 2P$

$Q_s = -20 + 4P$

(ලකුණු 02)

(ii) $Q_d = Q_s$

$40 - 2P = -20 + 4P$

$40 + 20 = 4P + 2P$

$\frac{60}{6} = \frac{6P}{6}$

10 = P

(ලකුණු 02)

$$\begin{aligned}
 Q_d &= 40 - 2P \\
 &= 40 - 2(10) \\
 &= 40 - 20 \\
 &= \underline{\underline{20}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 04)

(iii) (අ) සහතික මිලට පෙර

$$\begin{aligned}
 \text{පාරිභෝගික අතිරික්තය} &= \frac{\text{උපරිම ඉල්ලුම් මිල} - \text{සමතුලිත මිල}}{2} \times \text{සමතුලිත ප්‍රමාණය} \\
 &= \frac{20 - 10}{2} \times 20 \\
 &= \frac{10}{\cancel{2} 1} \times \cancel{20} 10 \\
 &= \underline{\underline{100}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 01)

සහතික මිලට පසු

$$\begin{aligned}
 \text{පාරිභෝගික අතිරික්තය} &= \frac{\text{උපරිම ඉල්ලුම් මිල} - \text{වෙළෙඳපොළ මිල}}{2} \times \text{වෙළෙඳපොළ මිලේදී ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය} \\
 &= \frac{20 - 6}{2} \times 28 \\
 &= \frac{14}{\cancel{2} 1} \times \cancel{28} 14 \\
 &= \underline{\underline{196}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 01)

පාරිභෝගික අතිරික්තයේ වෙනස = පසු පාරිභෝගික අතිරික්තය - පෙර පාරිභෝගික අතිරික්තය (ලකුණු 01)

$$\begin{aligned}
 &= 196 - 100 \\
 &= \underline{\underline{96}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 01)

$$\begin{aligned}
 \left. \begin{array}{l} \text{(ආ) උග්‍රණ පූර්ණ ගෙවීම සඳහා} \\ \text{රජයේ වියදම} \end{array} \right\} &= \left. \begin{array}{l} \text{උග්‍රණ පූර්ණ} \\ \text{ගෙවීම} \end{array} \right\} \times \text{සහතික මිලේ දී සැපයුම් ප්‍රමාණය} \\
 &= 6 \times 28 \\
 &= \underline{\underline{168}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 02)

$$(ඉ) \quad \text{අභිමචන සුභසාධනය} = \text{පාරිභෝගික නිෂ්පාදන අතිරික්තය} + \text{අතිරික්තය} - \text{රජයේ වියදම වෙනස} \quad (\text{ලකුණු } 01)$$

$$= 96 + 96 - 168 \quad (\text{ලකුණු } 01)$$

$$= \underline{\underline{24}} \quad (\text{ලකුණු } 02)$$

$$(ඊ) \quad \text{අතිරික්තය මිලදී ගැනීමේ} = \text{සහතික මිල} \times \text{අධි සැපයුම් ප්‍රමාණය} \\ \text{රජයේ වියදම}$$

$$= 12 \times 12$$

$$= \underline{\underline{144}} \quad (\text{ලකුණු } 04)$$

05. (i) කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ ස්ථාවර සාධක සමඟ විචල්‍ය සාධක මිශ්‍ර කරමින් නිෂ්පාදනය කරන විට විචල්‍ය යෙදවුමේ ආන්තික හා සාමාන්‍ය ඵලදාව එක්තරා අවස්ථාවකින් පසු අඩු වේ. මෙය හිතවන ඵල හිතිය ලෙස හැඳින්වේ.

(ලකුණු 02)

දිගු කාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ සියලුම යෙදවුම් කිසියම් ප්‍රතිභවයකින් වැඩි කරන විට ඊට වඩා අඩු ප්‍රතිභවයකින් නිමැවුම වැඩි වීම අඩුවන පරිමාණානුකූල ඵල වේ.

(ලකුණු 02)

(ii) දිගු කාලයේ දී නිෂ්පාදන ආයතනයක් නිෂ්පාදනය ප්‍රසාරණය කිරීමේ දී ඒකක පිරිවැය පහළ බැසීම නිසා ඇතිවන වාසිදායක තත්ත්වය පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් වේ.

(ලකුණු 02)

පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් හටගන්නේ,

තාක්ෂණික පිරිමැසුම්

අලෙවිකරණ පිරිමැසුම්

කළමනාකරණ පිරිමැසුම්

මූල්‍ය පිරිමැසුම්

අවදානම් දැරීම ආශ්‍රිත පිරිමැසුම්

(iii) මූල්‍ය පිරිවැය යනු නිෂ්පාදන ආයතනය මුදලින් දරණ පිරිවැය වේ. (ලකුණු 01)

උදා :- ශ්‍රම පිරිවැය

අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය

(ලකුණු 01)

$$\begin{aligned}
 \text{(iv) (අ) ලාභය හෝ අලාභය} &= \text{මුළු අයහාරය} - \text{මුළු පිරිවැය} \\
 &= 250 \times 100 - 300 \times 100 \\
 &= 25\,000 - 30\,000 \\
 \text{අලාභය} &= -5\,000
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 02)

$$\begin{aligned}
 \text{(ආ) මුළු පිරිවැය} &= \text{සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය} \times \text{නිමැවුම} \\
 \text{TC} &= \text{ATC} \times Q \\
 \text{TC} &= 300 \times 100 \\
 \text{TC} &= 30\,000
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{මුළු විචල්‍ය පිරිවැය} &= \text{සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය} \times \text{නිමැවුම} \\
 \text{TVC} &= \text{AVC} \times Q \\
 \text{TVC} &= 200 \times 100 \\
 \text{TVC} &= 20\,000
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{මුළු ස්ථාවර පිරිවැය} &= 30\,000 - 20\,000 \\
 &= 10\,000
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 02)

(v) කිසියම් කර්මාන්තයක් තුළ සිටින නිෂ්පාදන ආයතනයකට නිෂ්පාදන ආයතන දෙකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් සපයනු ලබන මිලට වඩා අඩු මිලකට මුළු වෙළෙඳපොළට අවශ්‍ය කරන සැපයුම ලබාදිය හැකි නම් එම ආයතනය ස්වභාවික ඒකාධිකාරයක් බවට පත් වේ.

(ලකුණු 02)

මෙම ආයතනයේ පරිමාණානුකූල ඵල දක්නට ලැබෙන නිසා නිෂ්පාදනය පුළුල් කරත් ම දිගුකාලීන සාමාන්‍ය පිරිවැය පහළ වැටේ. මේ නිසා තරගකාරී ආයතනවලට වෙළෙඳපොළේ රැඳී සිටීමට අපහසු නිසා ස්වභාවික ඒකාධිකාරයක් බිහි වේ.

(ලකුණු 02)

07. (i) ජාතික ගිණුම් සම්පාදනයේ දී අතරමැදි භාණ්ඩ වටිනාකම හා අවසන් නිමැවුම් භාණ්ඩ වටිනාකම වශයෙන් භාණ්ඩ වටිනාකම් දෙයාකාරයකි. අවසන් නිමැවුම භාණ්ඩ තුළ අන්තර් භාණ්ඩ වටිනාකම ද ඇතුළත් විය හැකි ය. එවිට අන්තර් භාණ්ඩ වටිනාකම හා අවසන් භාණ්ඩ වටිනාකම යන වටිනාකම් දෙකම සැලකීමේ දී එකම ගනුදෙනුවක් දෙපොළක සටහන් වීමෙන් ද්විගුණ දෝෂ ඇති වේ.

(ලකුණු 02)

එකතු කළ වටිනාකම් ක්‍රමය යනු නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී අළුතින් ම නිෂ්පාදිතයට එකතු වූ භාණ්ඩ හා සේවාවල වටිනාකම පමණක් සැලකිල්ලට ගනිමින් ජාතික ගිණුම් පිළියෙල කිරීමයි.

(ලකුණු 01)

මෙහි දී සිදුවන්නේ අවසන් නිමැවුමේ වටිනාකමෙන් අන්තර් භාණ්ඩ වටිනාකම ඉවත් කිරීමයි.

(ලකුණු 01)

(ii) (අ) ඇතුළත් නොවේ.

පොහොර සහනාධාරය නිෂ්පාදන සංක්‍රාමයකි. එය ඵලදායී ගනුදෙනුවක් නොවේ.

(ආ) ඇතුළත් වේ.

වැටුප් ගෙවීම ඵලදායී ආර්ථික ගනුදෙනුවකි.

(ඉ) ඇතුළත් නොවේ.

මූල්‍ය පත්‍රිකා ආශ්‍රිත ගනුදෙනු ජාතික ගිණුම්වලට ඇතුළත් නොවේ.

(ඊ) ඇතුළත් නොවේ.

රජයේ ණය පොලිය සංක්‍රාම වියදුමක් ලෙස සලකා සම්පූර්ණයෙන් ම ජාතික ගිණුම්වලින් බැහැර කරනු ලබයි.

(ලකුණු 04)

(iii) අසත්‍ය ප්‍රකාශයකි.

ජාතික ආදායම යනු වර්ෂයක් තුළ දී රටක සියලුම නේවාසිකයන් නිෂ්පාදිතය බිහි කිරීමට දායක වීමෙන් උපයනු ලබන සාධක ආදායම්වල වටිනාකමයි. නමුත් කුටුම්භ ආදායම යනු සාධක සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් කුටුම්භවලට ලැබෙන සාධක ආදායමයි.

(ලකුණු 01)

ජාතික ආදායමේ අන්තර්ගත සමහර ආදායම් කුටුම්භ වෙත නොලැබේ. කුටුම්භවලට ලැබෙන සමහර ආදායම් ජාතික ගිණුම්වලට ඇතුළත් නොවේ. මේ නිසා මෙම සංකල්ප අතර වෙනසක් ඇති වේ.

(ලකුණු 01)

1. ජාතික ආදායමේ අන්තර්ගත කුටුම්භ වෙත නොලැබෙන ආදායම්

- නොබෙදූ ලාභ
- සමාගම් බදු
- රාජ්‍ය දේපොළ ආදායම්

2. කුටුම්භ වෙත ලැබෙන ජාතික ආදායමේ ඇතුළත් නොවන ආදායම්

- සංක්‍රාම
- රජයේ ණය පොලිය

(ලකුණු 02)

(iv) ජාතික ගිණුම් සම්පාදනයේ දී ස්වයං සේවාවල දායකත්වය ඇතුළත් නොකෙරේ. ස්වයං සේවා ආර්ථිකය තුළ එලදායී ගනුදෙනුවක් බිහි කරනු ලැබුව ද ජාතික ගිණුම්වලට ඇතුළත් නොකරයි. එයට හේතුව ස්වයං සේවා එදිනෙදා ජීවිතයේ දී එවැනි සේවා තමන් විසින් ම ඉටු කරගත යුතු අතර ඒවා ජාතික ගිණුම් සැකසීමේ දී ඇස්තමේන්තු කිරීම අපහසු බැවිනි.

(ලකුණු 02)

උදා :- සේවාවක නොයෙදුනු ගෘහණියගේ සේවය
 ළමුන්ට ප්‍රවාහන සේවා පියවරුන් විසින් ම සැපයීම
 රෙදි යොදාගැනීම

(ලකුණු 02)

(ඕනෑම සුදුසු උදාහරණයක් සඳහා ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු උපරිම 2 ක් ලබාදෙන්න)

- (v) 1. ආර්ථික කාර්යසාධනය ඇගයීම
- 2. ආර්ථික වෘද්ධිය මැනීම
- 3. ප්‍රතිශීර්ෂ ආදායම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සැසඳීම
- 4. ආර්ථිකයේ ව්‍යුහමය ලක්ෂණ හඳුනාගැනීම
- 5. මිනිසුන්ගේ ජීවන තත්වය හා ශුභසාධනය තක්සේරු කිරීම
- 6. ආදායම්වල කාර්යාත්මක ව්‍යාප්තිය
- 7. සාර්ව ආර්ථිකයේ ශ්‍රිතාත්මක සම්බන්ධතාවය හඳුනාගැනීම
- 8. ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා සැලසුම් කිරීම
- 9. සාර්ව ආර්ථික විචල්‍යයන් හැසිරීම පුරෝකථනය කිරීම

(ඕනෑම කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 04 යි)

08. (i)
- | | |
|----------------------------------|--------------------------------|
| 1. සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභ | 2. පාසල් පෙළපොත් |
| 3. පාසල් නිල ඇඳුම් | 4. ගංවතුර හා නියං සහනාධාර |
| 5. විශ්‍රාම වැටුප් | 6. අසරණයන් සඳහා ලබාදෙන සහනාධාර |
| 7. ළදරු හා මාතෘ පෝෂණ හා සහනාධාරය | |

(ඕනෑම කරුණකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 05 යි)

- (ii) 1. වටිනාකම අඩුවෙන් තක්සේරු කර භාණ්ඩ අපනයනය කිරීම
- 2. ඉඩම් හා වෙනත් වත්කම් විකිණීමේ දී වටිනාකම අඩුවෙන් වාර්තා කිරීම
- 3. තැරැව් ගාස්තු (කොමිස් මුදල්)
- 4. නීතිවිරෝධී භාණ්ඩ ආනයනය
- 5. නීතිවිරෝධී මත්පැන් හා මත්ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය
- 6. ගණිකා ව්‍යාප්තිය
- 7. භාණ්ඩ හුවමාරුව ඔස්සේ සිදුවන ගනුදෙනු

(ඕනෑම කරුණු 05 කට ලකුණු 05 යි)

(iii) (අ) දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය

පෞද්ගලික පරිභෝජනය	90 000
දළ ආයෝජනය	40 000
රාජ්‍ය අංශයේ පරිභෝජන වියදම	30 000
ශුද්ධ අපනයන	<u>-10 000</u>
දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	150 000
+ විදේශ ශුද්ධ සාධක ආදායම	<u>- 4 000</u>
	<u><u>146 000</u></u>

(ලකුණු 04)

(ආ) වැය කළ හැකි දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය

දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	146 000
+ විදේශ ශුද්ධ වර්තන සංක්‍රාම	<u>10 000</u>
	<u><u>156 000</u></u>

(ලකුණු 02)

(ඉ) ජාතික ඉතුරුම්

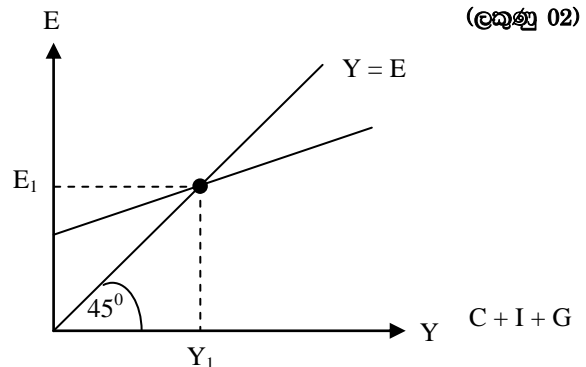
වැය කළ හැකි දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	156 000
- පෞද්ගලික පරිභෝජනය	90 000
රජයේ පරිභෝජනය	<u>30 000</u>
	<u>(120 000)</u>
ජාතික ඉතුරුම්	<u><u>36 000</u></u>

(ලකුණු 04)

09. (i) සමස්ත ආදායම් ප්‍රවේශයට අනුව සැලසුම් කළ සමස්ත වියදම මූර්ත නිමැවුමේ වටිනාකමට සමාන වන විට සමතුලිත ජාතික ආදායම් මට්ටම තීරණය වේ.

(ලකුණු 02)

රූප සටහනෙහි සමස්ත වියදම් වක්‍රය (C + I + G)
 45° රේඛාව සමඟ ජේදනය වන ලක්ෂ්‍යය දී $Y = E$
 හෙවත් සමතුලිත ආදායම තීරණය වේ.



(ලකුණු 02)

(ii) සමස්ත ඉල්ලුම දුර්වල කරන වියදම් ප්‍රවාහය සංකෝචනය කරන දෑ ගිලිහීම් හෙවත් කාන්දුවීම් වේ.

උදා :-	ඉතිරිකිරීම්	(S)	
	බදු	(T)	
	ආනයන	(M)	(ලකුණු 02)

විදීම හෙවත් එකතුවීම් යනු සමස්ත ඉල්ලුම ශක්තිමත් කරන වියදම් ප්‍රවාහය ප්‍රසාරණය කරන දෑ ය.

උදා :-	ආයෝජන	(I)	
	රජයේ මිලදී ගැනීම්	(G)	
	අපනයන	(X)	(ලකුණු 02)

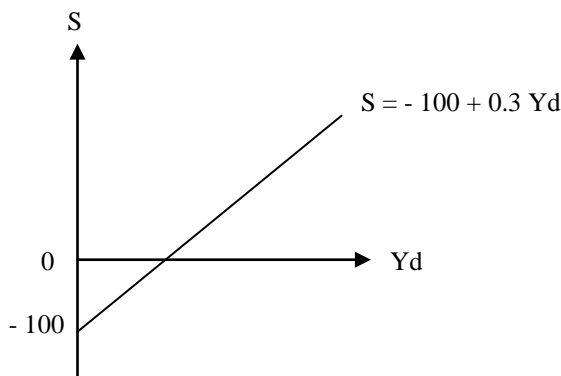
(iii) ආන්තික පරිභෝජන නැමියාව යනු වැය කළ හැකි ආදායමේ කිසියම් වෙනසක් සිදුවන විට පරිභෝජන වියදමේ සිදුවන අනුලෝම වෙනස අනුපාතයක් ලෙස දැක්වීමයි.

$$MPC = \frac{\Delta C}{\Delta Y} \quad \text{හෝ} \quad MPC = \frac{\Delta C}{\Delta Y_d} \quad (\text{ලකුණු } 02)$$

සාමාන්‍ය පරිභෝජන නැමියාව යනු පරිභෝජනය වැය කළ හැකි ආදායමේ අනුපාතයක් ලෙස දැක්වීමයි.

$$APC = \frac{C}{Y} \quad \text{හෝ} \quad APC = \frac{C}{Y_d} \quad (\text{ලකුණු } 02)$$

(iv) $S = -100 + 0.3 Y_d$ (ලකුණු 02)



(ලකුණු 02)

(v) (අ)

$$\begin{aligned}
 Y &= C + I \\
 Y &= 100 + 0.8 Y + 50 \\
 Y - 0.8 Y &= 150 \\
 \underline{\underline{Y}} &= \underline{\underline{750}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 02)

(ආ)

$$\begin{aligned}
 S &= Y - C \\
 S &= 750 - 100 + 0.8 (750) \\
 S &= 750 - 700 \\
 \underline{\underline{S}} &= \underline{\underline{50}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 02)

හෝ

$$\begin{aligned}
 C &= 100 + 0.8 Y \\
 S &= -100 + 0.2 Y \\
 Y &= 750 \quad \text{නම්} \\
 S &= -100 + 0.2 (750) \\
 \underline{\underline{S}} &= \underline{\underline{50}}
 \end{aligned}$$

10. (i) ආයෝජන ගුණකය යනු ආයෝජන වියදමේ වෙනස්වීම හා එහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් මූලික නිමැවුමේ හටගන්නා වෙනස්වීම අතර අනුපාතයක් ලෙස දැක්වීමයි.

(ලකුණු 02)

$$\text{ආයෝජන ගුණකය (K)} = \frac{\text{මූලික නිමැවුමේ වෙනස්වීම (\Delta Y)}}{\text{ආයෝජන වෙනස්වීම (\Delta I)}}$$

$$K = \frac{\Delta Y}{\Delta I}$$

(ලකුණු 02)

- (ii)
1. වැයකළ හැකි ආදායම
 2. සාමාන්‍ය මිල මට්ටම
 3. කුටුම්භ සතු ධනය
 4. රජය බදු අයකිරීම
 5. රජය සහනාධාරය ලබාදීම
 6. කුටුම්භ අපේක්ෂා

(ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 04 යි)

$$\begin{aligned}
 \text{(iii) (අ)} \quad T &= Y - Y_d \\
 &= 5\,000 - 4\,100 \\
 &= 900
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 BD &= T - G \\
 -200 &= 900 - G \\
 G &= 1\,100
 \end{aligned}$$

රාජ්‍ය පරිභෝජන වියදම = 1 100 (කොණ 02)

$$\begin{aligned}
 \text{(ආ)} \quad Y &= C + I + G \\
 5\,000 &= 3\,000 + I + 1\,100 \\
 I &= 900
 \end{aligned}$$

(කොණ 02)

$$\begin{aligned}
 \text{(iv) (අ)} \quad C &= a + b(Y - T) \\
 C &= 200 + 0.8(2\,000 - 100) \\
 C &= 200 + 1\,520 \\
 \underline{\underline{C}} &= \underline{\underline{1\,720}}
 \end{aligned}$$

(කොණ 02)

(ආ) I කුමය

$$\begin{aligned}
 S + T + M &= I + G + X \\
 180 + 100 + 200 &= 180 + G + 100 \\
 480 &= 280 + G \\
 200 &= G
 \end{aligned}$$

II කුමය

$$\begin{aligned}
 Y &= C + I + G - N_x \\
 2\,000 &= 1\,720 + 180 + G - 100 \\
 2\,000 - 1\,800 &= G \\
 200 &= G
 \end{aligned}$$

(කොණ 02)

$$(9) \quad S = -200 + 0.2(Y - 100)$$

$$S = -200 + 0.2Y - 20$$

$$S = -220 + 0.2Y$$

(ලකුණු 01)

$$S = -220 + 0.2Y$$

$$0 = -220 + 0.2Y$$

$$\frac{220}{0.2} = Y$$

$$1100 = Y$$

(ලකුණු 01)

(ලකුණු 02)
